

Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Баға белгілеу негіздері мен тариф саясатын қоса алғанда, электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне қол жеткізууді қамтамасыз ету туралы келісімге қол қою турали

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 18 қарашадағы № 1216 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қоса беріліп отырған Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Баға белгілеу негіздері мен тариф саясатын қоса алғанда, электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне қол жеткізууді қамтамасыз ету туралы келісімнің

жобасы

мақұлдансын.

2. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Өмірзак Естайұлы Шөкеевке қағидаттық сипаты жоқ өзгерістер мен толықтырулар енгізуге рұқсат бере отырып, Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Баға белгілеу негіздері мен тариф саясатын қоса алғанда, электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне қол жеткізууді қамтамасыз ету туралы келісімге қол қоюға өкілеттік берілсін.

3. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан

Республикасының

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Қазақстан

Республикасы

Үкіметінің

2010

жылғы

18

қарашадағы

№

1216

қаулысымен

мақұлданған

Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Баға белгілеу негіздері мен тариф саясатын қоса алғанда, электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне қол жеткізууді қамтамасыз ету туралы келісім

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ресей Федерациясының Үкіметі 1999 жылғы 26 ақпандығы Кеден одағы мен біртұтас экономикалық кеңістік туралы шартты, 2000

жылғы 10 қазандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы шартты, 1998 жылғы 25 қарашадағы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына (бұдан әрі - ТМД) қатысушы мемлекеттердің электр энергетикалық жүйелерінің қатар жұмыс істеуін қамтамасыз ету туралы шартты, 2000 жылғы 25 қаңтардағы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің электр энергиясы мен қуатын тасымалдау туралы келісімді, 2002 жылғы 30 мамырдағы ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің электр энергетикалық объектілерінде апартар жағдайында және басқа да төтенше ахуалдарда өзара көмек туралы келісімді, 2005 жылғы 25 қарашадағы ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің ортақ электр энергетикалық нарығын құру тұжырымдамасын, 2007 жылғы 25 мамырдағы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің ортақ электр энергетикалық нарығын қалыптастыру туралы келісімді, 2008 жылғы 12 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа (бұдан әрі - ЕурАЗЭК) мүше мемлекеттердің ортақ энергетикалық нарығын қалыптастыру тұжырымдамасын, Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін реттеудің бірыңғай қағидаттары мен ережелері туралы келісімді басшылыққа ала отырып,

д а м ы т у ғ а   ұ м т ы л а   о т ы р ы п ,

өзара сенім мен Тараптар мемлекеттерінің электр энергетикалық жүйелерін басқаруға араласпау негізінде электр энергетикасы саласында тең құқықты ынтымақтастыққа әзірлікті білдіре отырып,

Беларусь Республикасының, Қазақстан Республикасының және Ресей Федерациясының Бірыңғай экономикалық қеңістігіне (бұдан әрі - БЭК) қатысушы мемлекеттердің ортақ электр энергетикалық нарығын құруға жәрдемдесуге ұмтыла

о т ы р ы п ,
төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Негізгі ұғымдар мен анықтамалар

Осы Келісімнің мақсаты үшін мынадай негізгі ұғымдар мен анықтамалар пайдаланылады:

1) ішкі электр энергиясы нарығының субъектісі - осы мемлекеттің ұлттық заңнамасына сәйкес БЭК-ке қатысушы мемлекеттің электр энергиясы (қуаты) нарығының субъектілері болып табылатын, электр энергетикасы саласындағы қызметті, оның ішінде электр энергиясын (қуатын) өндіруді, электр энергиясын (қуатын) сатып алу мен сатуды, тұтынушыларды энергиямен жабдықтауды, электр энергиясын (қуатын) беру жөнінде қызметтер көрсетуді, электр энергетикасында жедел-диспетчерлік басқаруды, электр энергиясын (қуатын) өткізууді, электр энергиясын сатып

алуды-сатуды үйымдастыруды жүзеге асыратын тұлғалар;

2) табиғи монополиялар субъектілерінің электр энергетикасындағы қызметтері - электр энергетикасын электр желісі арқылы беру, электр энергетикасындағы жедел-диспетчерлік басқару жөніндегі қызметтер және Тараптар мемлекеттерінің үлттық заңнамасына сәйкес табиғи монополиялар саласына жатқызылған өзге де

қ ы з м е т т е р ;

3) табиғи монополиялар субъектілерінің қызметтеріне қол жеткізу - бір Тарап мемлекетінің ішкі нарық субъектісінің басқа Тарап мемлекетінің аумағындағы электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметтерін пайдалану

мұмкіндігі ;

4) БЭК-ке қатысуыш мемлекеттердің ортақ электр энергетикалық нарығы - Тараптар мемлекеттерінің ішкі электр энергиясы нарықтарының субъектілері арасындағы қарым-қатынастардың электр энергиясын (куатын) және ілеспе қызметтерді сатып алуға-сатуға байланысты жалпы қағидалар мен тиісті шарттар негізінде

әрекет ететін жүйесі ;

5) Тараптар мемлекеттерінің ішкі қажеттіліктері - электр энергиясының Тараптардың тиісті мемлекеттерінің аумағында тұтыну үшін қажетті (куатының) көлемі ;

6) электр энергиясын (куатын) мемлекетаралық беру - Тараптардың уәкілетті үйымдарының электр энергиясын (куатын) өткізу және (немесе) алмастыру жөнінде қызметтер көрсетуі. Үлттық заңнаманың ерекшеліктеріне байланысты тиісті қарым-қатынастар транзитке арналған шарттармен немесе электр энергиясын (куатын) сатып алу-сату шарттарын қоса алғанда, өзге де шарттармен ресімделеді;

7) электр энергиясын (куатын) өткізу - бір Тарап мемлекетінің аумағында өндірілген электр энергиясының (куатының) басқа Тарап мемлекетінің желісі арқылы оның шекарасында (шекараларында) орналасқан жеткізу нұктелері арасындағы ағындарын

қамтамасыз ету ;

8) электр энергиясын (куатын) алмастыру - электр энергиясының (куатының) тендей көлемін энергия жүйесіне және ол жерден Тарап мемлекетінің шекарасында (шекараларында) орналасқан әртүрлі жеткізу нұктелері арқылы өзара байланысты және бір уақытта жеткізу.

2-бап

Электр энергетикасы саласындағы өзара іс-қимыл қағидаттары

1. Тараптардың электр энергетикасы саласындағы өзара іс-қимылы мына қағидаттарға

негізделеді :

Тараптар мемлекеттерінің электр энергетикалық жүйелерінің (бұдан әрі - Тараптар мемлекеттерінің энергия жүйелері) қатар жұмыс істеуінің техникалық және

экономикалық артықшылықтарын пайдалану; қатар жұмыс істеуді жүзеге асырған кезде экономикалық залал келтірмеу; нарықтық қатынастарға және адаптацияның қолданыстағы негізделген тетіктерді электр энергиясына (куатына) деген сұранысты қанағаттандырудың орнықты жүйесін құрудың негізгі құралдарының бірі ретінде пайдалану; Тараптар мемлекеттерінің электр энергиясы (куаты) нарықтарының қолданыстағы модельдерінің ерекшеліктерін есепке ала отырып, мемлекеттердің қатар жұмыс істеп тұрган энергия жүйелері негізінде БЭК-тің ортақ электр энергетикалық нарығын кезең-кезеңімен қалыптастыру; Тараптар мемлекеттерінің электр энергетикасы саласындағы заңнамаларын кезең-кезеңімен үйлестіру; техникалық нормалар мен қағидаларды үйлестіру.

2. Электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін реттеу Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін реттеудің бірыңғай қағидаттары мен ережелері туралы келісімде айқындалған бірыңғай қағидаттар, қағидалар мен әдістер негізінде жүзеге асырылады.

3. Тараптар ұзақ мерзімді перспективада электр энергетикасы саласында тиімді ынтымақтастықты қамтамасыз ету мақсатында өз мемлекеттерінің электр энергетикасын дамыту бағдарламасын үйлестіруге жәрдемдеседі.

3-бап

Электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметтеріне кедергісіз қол жеткізуі қамтамасыз ету қағидаттары

Тараптар қолда бар техникалық мүмкіндік шегінде Тараптар мемлекеттерінің ішкі қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін көрсетілген қызметтерді басым пайдалану шартымен электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне кедергісіз қол жеткізуі мынадай қағидаттар негізінде қамтамасыз етеді:

Тараптар мемлекеттерінің ішкі электр энергиясы нарығының субъектілеріне қатысты аумағында осындағы қызметтер ұсынылатын Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасында белгіленген талаптардың тенденциялары;

Тараптар мемлекеттерінің ішкі қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін көрсетілген қызметтерді басым пайдалану шартымен электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялардың қызметтеріне қол жеткізу берілген кезде ұлттық заңнаманы есепке алыу;

табиғи монополиялар субъектілері қызмет көрсеткен кезде энергия жүйелерінің қатар жұмыс істеу режимдеріне әсер ететін электр энергетикасы объектілерінің тиісті техникалық жай-күйін қамтамасыз ету;

БЭК-ке қатысушы мемлекеттердің ішкі электр энергиясы нарығының субъектілері

арасында түндайтын қатынастарды шарттық ресімдеу; табиғи монополиялар субъектілерінің өтеусіз қызмет көрсетуі.

4-бап

Электр энергиясын (қуатын) кедегісіз мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету қағидаттары, шаралары және практикалық іске асыру

4.1. Электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету қағидаттары

4.1.1. Тараптар БЭК-ке қатысушы шектес мемлекеттің энергия жүйесі арқылы электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді Тараптар мемлекеттерінің ішкі қажеттіліктерін басым қамтамасыз ету шартымен қолда бар техникалық мүмкіндік шегінде қамтамасыз етеді.

4.1.2. Электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық берудің техникалық мүмкіндіктерін айқындау мынадай басымдықтар ескеріле отырып жүзеге асырылады:

энергия жүйесі арқылы мемлекетаралық беруді жүзеге асыру жоспарланып отырған Тарап мемлекетінің ішкі қажеттілігін қамтамасыз ету;

БЭК-ке қатысушы мемлекеттің энергия жүйесінің бір бөлігінен оның басқа бөлігіне Тараптың шектес мемлекетінің энергия жүйесі арқылы электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету;

БЭК-ке қірмейтін өзге елдердің электр энергетикасы субъектілеріне қатысты міндеттемелерді орындау мақсатында БЭК-ке қатысушы мемлекеттің энергия жүйесі арқылы электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету;

4.1.3. Электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беру кезінде Тараптардың үзілестірілген ұйымдары Тарап мемлекетінің қолданыстағы заңнамасының ерекшеліктеріне сүйене отырып, электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беру құнын өтеу қағидатын басшылыққа алады.

4.1.4. БЭК-ке қірмейтін өзге елдердің электр энергетикасы субъектілеріне қатысты міндеттемелерді орындау мақсатында электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық жеткізу Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамасы ескеріле отырып, екіжақты негізде реттеледі.

4.2. БЭК шегінде электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету жөніндегі шаралар

Тараптар мемлекеттерінің энергия жүйелері арқылы электр энергиясын (қуатын) кедегісіз мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету мақсатында Тараптар келісілген дайындық іс-шараларының кешенін жүзеге асырады:

электр энергиясын (қуатын) жеткізудің күнтізбелік жылы басталғанға дейін Тараптардың уәкілетті ұйымдары электр энергиясын (қуатын) өндіру мен тұтынудың болжамды тенгерімдерінде есепке алу үшін, оның ішінде табиғи монополиялар субъектілері қызметтерінің тарифтерін есептеу кезінде осында жеткізілімдерді есепке алу мақсатында мемлекетаралық беру көзделген электр энергиясының (қуатының) жоспарлы көлемдері туралы мәлімдейді;

электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық берудің жоспарлы құнын есептеу негізінде Тараптар уәкілеттік берген ұйымдар қол жеткізілген уағдаластықтарды орындау мақсатында келісімшарттар жасасады.

Тараптар мемлекеттерінің энергия жүйесі арқылы электр энергиясын (қуатын) кедергісіз мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету мақсатында Тараптардың уәкілетті органдары электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық берудің техникалық жағдайлары мен көлемін айқындау тәртібін, сондай-ақ электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруге байланысты қызметтерге баға белгілеуге келісілген тәсілдерді қамтитын БЭК-ке қатысушы елдердің бірыңғай әдіснамасын пайдаланады. Бұл бірыңғай әдіснама осы Келісімге үкіметаралық хаттамамен ресімделеді және оның ажырамас бөлігі болып табылады.

4.3. Электр энергиясын (қуатын) кедергісіз мемлекетаралық беруді практикалық іске

асыру

1. Тараптардың ұлттық заңнамасына сәйкес айқындалатын ұйымдар осы Келісімнің 4-бабының 4.2-тармағында көзделген бірыңғай әдіснамаға сәйкес және ұлттық заңнаманы ескере отырып, өз мемлекетінің аумағы арқылы электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз етеді.

2. Электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді жүзеге асыру, электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз ету үшін қажетті электр желілік шаруашылық объектілерін пайдалануды қамтамасыз ету электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді қамтамасыз етуге байланысты қызмет көрсететін Тарап мемлекетінің нормативтік құқықтық актілеріне және нормативтік техникалық құжаттарына сәйкес жүргізіледі.

4.3.3. Электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруден бас тартылған жағдайда Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті ұйымдары бас тарту себептері туралы негізделген материалдар ұсынуды қамтамасыз етеді.

5-бап

Электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметтеріне баға белгілеу (тариф белгілеу) қағидаттары

Электр энергетикасы саласындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметіне баға белгілеу (тариф белгілеу) Тараптардың ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге

а с ы р ы л а д ы .

БЭК-ке қатысушы мемлекеттердің ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергетикасындағы табиғи монополиялар субъектілерінің қызметтеріне белгіленген тарифтер ішкі электр энергиясы нарығының субъектілеріне арналған үқсас ішкі тарифтерден аспауы тиіс.

6-бап

Өзгерістер мен толықтырулар енгізу, дауларды шешу

Тараптардың өзара келісімі бойынша осы Келісімге жеке хаттамалармен ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

Тараптар арасында осы Келісімнің ережелерін түсіндіруге және (немесе) қолдануға байланысты даулар бірінші кезекте келіссөздер мен консультациялар жолымен шешіледі.

Егер дау Тарабының бірі даудың басқа Тарабына оларды жүргізу туралы жіберген ресми жазбаша өтініші күнінен бастап алты ай ішінде дауды дау Тараптары реттемесе, онда дау Тараптары арасында оны шешудің тәсіліне қатысты өзге уағдаластық болмаған жағдайда дау Тарабының кез-келгені осы дауды Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Сотына қарau үшін берे алады.

Электр энергиясын беру жөніндегі қарым-қатынастарды реттеу басқа халықаралық келісімдер мен шарттар ескеріле отырып жүзеге асырылады.

7-бап

Келісімді үшінші елдерге қатысты қолдану

Осы Келісімде ештеңе Келісім Тарапын осы Келісімнен туындаитын қағидаларды және/немесе артықшылықтарды осы Келісімге қатысушы болып табылмайтын үшінші мемлекеттерге немесе осындай үшінші мемлекеттердің шаруашылық жүргізуі субъектілеріне, олардың тауарларына немесе қызметтеріне қолдануға міндеттеуші ретінде түсіндірілмеуге тиіс.

8-бап

Күшіне ену тәртібі

Келісім осы Келісімнің 4-бабының 4.2-тармағында көзделген БЭК-ке қатысушы елдердің бірыңғай әдіснамасы болған жағдайда күшіне енеді және ратификацияланады.

Келісімнің күшіне ену, оған қосылу және одан шығу тәртібі 2007 жылғы 6 қазанды Кеден одағының шарттық-құқықтық базасын қалыптастыруға бағытталған халықаралық шарттардың күшіне ену, олардан шығу және оларға қосылу тәртібі туралы хаттамада айқындалады.

2010 жылғы « »   қаласында орыс тілінде бір түпнұсқа
данада   жасалды.

Осы Келісімнің түпнұсқа данасы депозитарий болып табылатын және әрбір Тарапқа
оның қуәландырылған көшірмесін жіберетін Кеден одағының комиссиясында
сақталады.

Беларусь
Республикасының
Үкіметі үшін

Қазақстан
Республикасының
Үкіметі үшін

Ресей
Федерациясының

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және
құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК